

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-II.431.6.4.2017.19

Poznań, 1 sierpnia 2017 r.

Pan
Jerzy Wiśniewski
Dyrektor
Pogotowia Opiekuńczego w Pleszewie
ul. Osiedłowa 1/2
63-300 Pleszew

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720) i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Dagmara Chmielewska – Złakowska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,

- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki,

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego: nr KN-II.0030.179.2017.1 z dnia 8 marca 2017 r. (zał. nr 1), w dniach: 20, 27 kwietnia 2017 r. i 24 maja 2017 r. przeprowadził kontrolę Pogotowia Opiekuńczego, z siedzibą pod adresem: ul. Osiedłowa 1/2, 63-300 Pleszew, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie Placówką. W tym samym budynku wielorodzinnym funkcjonuje odrębna placówka Dom Dziecka, z siedzibą pod adresem: ul. Osiedłowa 1/1, 63-300 Pleszew.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wymienionej wyżej kontroli (zał. nr 2 i zał. nr 2a).

Organem prowadzącym ww. Placówkę jest Powiat Pleszewski.

Pogotowie Opiekuńcze funkcjonuje na podstawie wydanej przez Wojewodę Wielkopolskiego decyzji z dnia 22 grudnia 2010 r., znak: PS.II-5.90115-11/10, zmienionej decyzją z dnia 21 grudnia 2012 r., znak: PS-II.9423.4.44.2012.5. Dnia 22 grudnia 2012 r., znak:

PS-II.9423.4.50.2012.5 Wojewoda Wielkopolski wydał decyzję zezwalającą na funkcjonowanie w jednym wielorodzinnym budynku zlokalizowanym pod adresem: ul. Osiedlowa 1, 63-300 Pleszew, następujących placówek opiekuńczo-wychowawczych:

1. Domu Dziecka w Pleszewie – w lokalu nr 1 stanowiącym odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali,
2. Pogotowia Opiekuńczego w Pleszewie – w lokalu nr 2 stanowiącym odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali.

(zał. nr 3 - 3b).

Zakres kontroli obejmował wszystkie sfery organizacji i funkcjonowania Jednostki wiążące się z realizacją zadania określonego w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697) oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Placówka funkcjonuje w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr CXLI/232/2013 Zarządu Powiatu w Pleszewie z dnia 30 grudnia 2013 r. (zał. nr 4 i zał. nr 4a).

W Placówce obowiązuje Regulamin Organizacyjny nadany Uchwałą Nr CXLI/232/2013 Zarządu Powiatu w Pleszewie z dnia 30 grudnia 2013 r. (zał. nr 4 i zał. nr 4b).

Ustalenia kontrolne zostały dokonane w oparciu o analizę dokumentacji w formie:

- zestawień tabelarycznych,
- pisemnych wyjaśnień i oświadczeń złożonych przez Dyrektora Placówki,
- protokołów z rozmów przeprowadzonych z dziećmi: „A”, „B”, „C”, „D” i „E”
- kserokopii dokumentacji (dokumenty wyszczególnione na ostatniej stronie wystąpienia pokontrolnego w spisie załączników),
- protokołu oględzin obiektu.

Dyrektorem Placówki jest Pan Jerzy Wiśniewski, który został zatrudniony na tym stanowisku od 1 stycznia 2011 r. na podstawie powołania przez Starostę Pleszewskiego. Pan Jerzy Wiśniewski ukończył studia magisterskie na kierunku administracja oraz studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej, informatyki oraz pedagogiki szkolnej i opiekuńczo – wychowawczej z pomocą psychologiczną, posiada ponad trzyletni staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi i rodziną, co zostało sprawdzone podczas analizy akt osobowych i co jest zgodne z art. 97 ust. 1 – 3 pkt 2 ww. ustawy. (zał. nr 5 - 5e).

Ponadto w Placówce zatrudnione są:

- na stanowisku wychowawcy – 7 osób, w tym 6 osób na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony (w tym 1 osoba przebywa na urlopie macierzyńskim) oraz 1 osoba jako stażysta na podstawie umowy z PUP w Pleszewie;
- na stanowisku psychologa – jedna osoba na podstawie umowy o pracę;
- na stanowisku pedagoga – dwie osoby, na podstawie umowy o pracę;
- na stanowisku pracownika socjalnego – 1 osoba na podstawie umowy o pracę (*zał. nr 6*).

Podczas analizy akt osobowych Dyrektora Placówki oraz osób zatrudnionych na ww. stanowiskach stwierdzono niepełność dokumentów świadczących o tym, że osoby te:

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

W aktach osobowych jednego pracownika Placówki brakowało aktualnego zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Po zgłoszeniu Dyrektorowi Placówki braków w dokumentacji wymagane ww. dokumenty zostały uzupełnione w toku przeprowadzanej kontroli, co zostało sprawdzone.

Kwalifikacje Dyrektora i pracowników pracujących z dziećmi w Placówce zostały sprawdzone i są zgodne z art. 97 oraz art. 98 ww. ustawy.

W Placówce zatrudnione są dodatkowo 3 osoby na następujących stanowiskach: główna księgowa, specjalista ds. administracyjno- gospodarczych, rzemieślnik specjalista (*zał. nr 7*).

Placówka dysponuje 14 miejscami. W dwóch pierwszych dniach kontroli, tj. 20 i 27 kwietnia 2017 r. w ewidencji dzieci figurowało 11 wychowanków, z których dwóch wychowanków przebywa na co dzień w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym oraz Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, a jeden wychowanek w Schronisku dla Nieletnich.

7 wychowanków pochodzi z powiatu kaliskiego, 1 wychowanek z powiatu poznańskiego, 1 wychowanek z powiatu strzelecko-drezdeneckiego, 1 wychowanek z powiatu ostrowskiego, 1 wychowanek z powiatu obornickiego. (*zał. nr 8*).

Wśród 13 wychowanków figurujących w ewidencji Placówki jest jedno rodzeństwo dwuosobowe – bracia przyjęci do placówki 9 maja 2017 r. (*zał. nr 8a*).

W ewidencji dzieci (*zał. nr 8 i 8a*), którą przedłożył Dyrektor Placówki zapisane zostały informacje o szkołach i ośrodkach, w których uczą się wychowankowie przebywający w Placówce:

- 2 dzieci uczęszcza do szkoły podstawowej w P[...],
- 1 dziecko uczęszcza do gimnazjum w P[...],
- 3 dzieci uczęszcza do gimnazjum przy Ochotniczym Hufcu Pracy w P[...],
- 2 dzieci uczą się w szkole zawodowej przy Ochotniczym Hufcu Pracy w P[...],

- 2 dzieci ma indywidualne nauczanie, w ramach szkoły podstawowej w P[...], (zał. nr 9).
- 2 wychowanków uczy się w szkole podstawowej i przebywa w Ośrodkach działających na podstawie odrębnych przepisów,
- 1 wychowanek uczy się w szkole zawodowej i przebywa w Ośrodku działającym na podstawie odrębnych przepisów.

Na podstawie ewidencji wychowanków stwierdzono, że w Placówce przebywa 5 wychowanków, których pobyt w Pogotowiu Opiekuńczym w Pleszewie nie przekroczył 3 miesięcy, co jest zgodne z art. 103 ust. 6 ww. ustawy oraz 3 wychowanków, których pobyt przekroczył 3 miesiące, co jest niezgodne z art. 103 ust. 6 ww. ustawy. Jednakże z uwagi na trwające procedury sądowe w sprawach ww. 3 wychowanków nie stwierdza się uchybień w zakresie dłuższego pobytu tych dzieci w Placówce. Art. 103 ust. 7 ww. ustawy stanowi, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach okres pobytu dziecka w placówce może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego. Stwierdzono również, że pobyt 5 wychowanków przekroczył 3 miesiące mimo zakońzonego postępowania sądowego i decyzji o umieszczeniu wychowanków w pieczy zastępczej, co jest niezgodne z art. 103 ust. 6 ww. ustawy. (zał. nr 8 i 8a).

W dniach 20 kwietnia 2017 r. i 24 maja 2017 r. zostały przeprowadzone indywidualne rozmowy z dziećmi: „A”, „B”, „C”, „D” i „E” (zał. nr 10 – 10 d). Podczas rozmów każde z ww. dzieci zostało zapytane o sposób zapewniania przez Placówkę następujących potrzeb wymienionych w § 18 ust. 1 i ust. 3 ww. rozporządzenia:

1) wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka;

W placówce funkcjonuje stołówka, w której dzieci spożywają posiłki. Śniadania przygotowywane są na miejscu, natomiast obiady dowożone są przez firmę cateringową i jedynie wydawane w kuchni przez pracowników. Kolacje i podwieczorki jada się w aneksie kuchennym na I piętrze, dzieciom wydawany jest prowiant z kuchni, natomiast przygotowują go i spożywają w aneksie kuchennym. W weekendy śniadania, podwieczorki i kolacje jadą się w aneksie kuchennym, jedynie obiad jest wydawany i spożywany w stołówce.

Troje dzieci przekazało, że otrzymują w Placówce wystarczającą ilość jedzenia, nie są głodne, w razie potrzeby mogą udać się do aneksu kuchennego i przygotować sobie dodatkowy posiłek. Jeden wychowanek przekazał, że musi przyjmować posiłki w formie płynnej ze względu na złamanie żuchwy. Podał, że te posiłki nie są dla niego wystarczające. Kolejny wychowanek przekazał inspektorom: „śniadania, obiady i podwieczorki są ok, kolacje słabe, a raz na ok. 2 tygodnie dostajemy tylko chleb z samym masłem i musimy smarować np. ketchupem, albo dostajemy tylko 1 jajko i 2 plasterki okładu, chleb zwykle do woli”.

Czynności kontrolne obejmowały sprawdzenie jadłospisów, które zostały opracowane zbiorczo oraz z uwzględnieniem artykułów żywnościowych z których dzieci samodzielnie przygotowywały śniadania, II śniadania, podwieczorki i kolacje. Przeanalizowane zostały jadłospisy w losowo wybranych okresach: od 15 do 24 czerwca 2016 r. oraz od 20 lutego do 2 marca 2017 r. (zał. nr 11 – 11e).

Jadłospis posiłków przygotowywanych przez dzieci podpisany jest przez dyrektora Placówki, kucharkę, referenta zaopatrzenia, natomiast jadłospis obiadów dowożonych przez firmę cateringową podpisany jest dodatkowo przez kierownika firmy cateringowej. (zał. nr 11 – 11e).

2) dostępu do opieki zdrowotnej;

Wychowanka „A” poinformowała, że ma zapewnioną możliwość skorzystania z opieki zdrowotnej, aktualnie zażywa leki przepisane przez psychiatrę oraz doraźnie leki na przeziębienie. Wychowanka „B” powiedziała, że raz w miesiącu wraz z wychowawcą udaje się na wizytę kontrolną do psychiatry.

Wychowanka „C” oraz Wychowanek „D” nie wypowiedzieli się w tej kwestii. Wychowanek „E” podał, że ma zapewnioną opiekę zdrowotną, aktualnie głównie ze względu uszkodzenia szczęki.

3) zaopatrzenia w produkty lecznicze;

Wychowankowie „A” i „B” zażywają leki przepisane przez psychiatrę. Podawane one są przez wychowawców, którzy stosując się do zaleceń lekarzy, przestrzegają godzin wydawania leków. Wychowanek „E” został przyjęty do Placówki z uszkodzoną żuchwą (ma drutowaną szczękę). Podczas przeprowadzanych rozmów żadne dziecko nie użytkowało, ani nie zgłaszało potrzeby korzystania z okularów korekcyjnych, soczewek kontaktowych ani aparatu ortodontycznego.

4) zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka — do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

Podczas przeprowadzonych rozmów dzieci poinformowały, że mogą jeść prawie wszystkie pokarmy. Wyjątek stanowi Wychowanek „E”, który musi przyjmować płynną dietę ze względu na drutowaną szczękę.

5) dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka;

Wychowankowie „A”, „C”, „D” i „E” nie uczestniczą w żadnych zajęciach prowadzonych przez Placówkę. Wychowanek „B” przekazał: „nie chcę chodzić, kiedyś może chodziłem.”

Cyklicznie w Placówce odbywają się spotkania całej społeczności, w której uczestniczą wszyscy wychowankowie Placówki. Podczas tych spotkań dzieci mają możliwość podzielenia się z pozostałymi wychowankami oraz kadrą nurtującymi je sprawami. Rozwiązywane są problemy poszczególnych wychowanków lub grupy oraz przekazywane informacje organizacyjne. Jest to okazja do wymiany zdań oraz poprawy funkcjonowania wychowanków.

6) wyposażenia w:

a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb;

Wychowanka „A” podała, że otrzymała potrzebą odzież, brakuje jej jedynie kurtki i zamierza o nią prosić wychowawcę. Wychowanek „B” przekazał, że odzież przywozi z domu rodzinnego „tu się ciężko o coś doprosić, jak już dają to jedzie się z wychowawcą do hurtowni i można sobie wybierać.” Wychowankowie „C”, „D” i „E” poinformowali, że otrzymują pieniądze na zakup odzieży oraz obuwia; na zakupy udają się razem z wychowawcami.

Z karty pobytu wychowanka „H” wynika, że chłopiec niezbędną odzież i obuwie przywozi z domu rodzinnego:

„20.08.2016 r. – Urlopowanie do ojca do 24.08.2016 celem uzupełnienia / zakupu/ odzieży, butów”

„24.08.2016 r. – Terminowy powrót z urlopowania. „H” bardzo zadowolony, doposażony.”
(zał. nr 18 – 18c)

b) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego;

c) środki higieny osobistej;

Wychowanka „A” podczas przeprowadzonej rozmowy przekazała: „dezodoranty przechowywane są przez wychowawców, tam trzeba się popsikać i oddać; pozostałe kosmetyki mam przy sobie.” Wychowanek „B” podał: „z domu mam pastę, szczoteczkę, szampon, mydło, tu są jakieś słabe, takie rzadkie szampony, że jak umyję głowę, to gorzej niż jakbym nie mył wcale. Wychowankowie „C”, „D” i „E” podali, że są wyposażeni w środki higieny osobistej, nie zgłaszają braków.

7) zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne -

Wychowanka „A” przekazała, że jeszcze nie otrzymała podręczników (przebywa w Placówce od 2 tygodni), pozostali Wychowankowie podczas przeprowadzonych z nimi rozmów potwierdzili posiadanie podręczników i przyborów szkolnych.

8) kwot pieniężnych do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, których wysokość, nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej;

Wychowankowie „D” i „E” przekazali, że ze względu na złe zachowanie (powrót do placówki pod wpływem alkoholu) w ramach kary nie otrzymali kieszonkowego, ale otrzymują wsparcie finansowe z domu rodzinnego. Wychowanka „A” podała, że jeszcze nie dostała kwoty pieniężnej do własnego dysponowania. Wychowanka „C” podała, że wszystkie dzieci w PO otrzymują kieszonkowe. Wyjściowo jest to kwota 10 zł na miesiąc. Kwota ta jest zwiększana poprzez właściwe zachowanie wychowanka (zał. nr 12). Jednocześnie dziewczynka zaznaczyła, że nie można mieć mniej niż 10 zł. Większa kwota jest przyznawana subiektywnie przez wychowawców za dobre sprawowanie, ma to motywować dzieci do zmiany zachowania. Dziewczynka nie знаła jednak konkretnych kwot jakie są przyznawane za określone zachowania wpisujące się w Regulamin, oraz kwot jakie

są odejmowane za zachowania niepożądane, Wychowanek „B” podczas rozmowy z inspektorem przekazał: „zawsze jest 10 zł na miesiąc, ostatnio remontowałem pokój, kładłem tapetę i dostałem 25 zł za całe 2 dni roboty! Tu wszyscy dostają 10 zł, jak ktoś robi dodatkowy dyżur to dostaje 20 lub 30 zł max; co ja mam sobie za taka kasę kupić?!”.

Wysokości kwot wypłacanych dzieciom wyszczególnione zostały w Potwierdzeniach odbioru kieszonkowego prowadzonych w Placówce. Odbiór kieszonkowego przez wychowanków potwierdzany jest własnoręcznym podpisem (zał. nr 12a-b).

Z informacji uzyskanych od wychowanków podczas rozmów oraz z analizy dokumentacji wynika, że brak w Regulaminie Przyznawania Kieszonkowego Wychowankom (zał. nr 12) informacji na temat kryteriów przyznawania dodatnich oraz ujemnych punktów z zachowania. Punkty te wpływają na sumę przyznanej kwoty kieszonkowego. Wobec powyższego uzasadnione jest rozważenie wyszczególnienia punktowego kryteriów oceny zachowania, co pozwoli wychowankom skonkretyzować oraz formalnie poznać konsekwencje zachowań oraz wskaże możliwość podejmowania działania w celu uzyskania wyższej sumy punktów, a co za tym idzie wyższego kieszonkowego. W naszej ocenie wpłynie to również pozytywnie na poprawę zachowania wśród wychowanków.

9) dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów;

Dostęp ten jest w Placówce zapewniony w aneksie kuchennym. Jest to pomieszczenie, w którym dzieci mogą przygotować sobie posiłek; jest ono ogólnodostępne dla dzieci, wyposażone w duży stół z 12 miejscami siedzących (plus dodatkowe dwa krzesła), kuchnia jest w pełni wyposażona w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego (zmywarka, lodówka zaopatrzona w podstawowe produkty żywnościowe, toster, czajnik bezprzewodowy, akcesoria kuchenne etc.). (zał. nr 13).

Wychowanka „A” przekazała inspektorom, że chciałaby mieć dostęp do napojów (herbaty) poza czasem wyznaczonym na posiłki; „pewnie bym mogła, ale się wstydzę zapytać jeszcze”. Wychowanek „B” poinformował: „baniak z wodą jest u wychowawców, aneks kuchenny jest zamknięty na klucz, otwierają na jedzenie tylko”. Wychowanek „E” nie przekazała informacji na temat dostępu do żywności przez całą dobę. Wychowanka „C” podała: „jak jestem głodna mogę sobie coś przygotować, gdy proszę o jedzenie w kuchni, to je otrzymuje.” Wychowanek „D” przekazał, że nie ma problemów z dodatkowym pożywieniem i nie bywa głodny. Gdy prosi o dodatkową porcję, to ją dostaje.

10) dostępu do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywa się:

w szkołach poza placówką opiekuńczo – wychowawczą;

Wychowanka „A” nie została jeszcze zapisana do żadnej szkoły. Wychowanek „B” i Wychowanka „C” mają nauczanie indywidualne. (zał. nr 9).

Troje Wychowanków uczy się w szkołach oddalonych od Placówki, ale przebywają od poniedziałku do piątku w Ośrodkach działających na podstawie odrębnych przepisów.

Wykaz szkół do których uczęszczają wychowankowie mieści się w wykazie dzieci (zał. nr 8 i 8a).

11) pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych;

Dzieci przekazały, że podczas odrabiania lekcji mogą liczyć na pomoc wychowawców, którzy życzliwie pomagają w przygotowaniu zadań domowych.

12) uczestnictwa, w miarę możliwości, w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych;
Wychowanka „A” nie uczestniczyła w żadnych zajęciach, Wychowankowie „D” i „E” podali, że są w Placówce organizowane dodatkowe zajęcia, ale w nich nie brali udziału, natomiast sporadycznie korzystają z siłowni w Placówce. Wychowanka „C” przekazała, że w Placówce są organizowane zajęcia w czasie wolnym, m.in. zajęcia teatralne, taneczne. Dzieci mogą również korzystać ze świetlicy, sali zabaw oraz pokoju komputerowego. Ponadto jeśli chcą korzystać z dodatkowych zajęć (płatnych) w szkole również mają taką możliwość, po uprzednim zgłoszeniu tego do wychowawcy. Zajęcia w placówce nie są obowiązkowe. Wychowanek „B” podczas rozmowy poinformował inspektora, że uczęszczał na zajęcia sportowe – treningi piłki nożnej organizowane przez Pana P[...] K[...], grał w drużynie w Placówce, jeździł na zawody, ale zrezygnował. Dodał również: „tu wszystko jest dla dziewczyn, nigdzie nie wychodzę, bo nie chcą mnie zabierać za zachowanie; byłem tylko raz na marszu i w Namysłowie na meczu; nuda tu jest.”

13) opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka opiekuńczo-wychowawcza;

Opłaty za pobyt trzech wychowanków, którzy podczas roku szkolnego przebywają w Schronisku dla Nieletnich, Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii oraz Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym regulowane są na podstawie odrębnych przepisów. (zał. nr 14 – 14g).

14) pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką opiekuńczo-wychowawczą;

Na podstawie uzyskanych informacji ustalono, że ww. koszty pokrywa Placówka. (zał. nr 14 – 14g).

Podczas przeprowadzanych rozmów Wychowankowie przekazali informacje o tym, w jaki sposób radzą sobie z codziennymi czynnościami takimi jak, np. ścielenie łóżek, porządkowanie swoich rzeczy, przygotowywanie posiłków. Wychowankowie przekazali także, że podczas kąpieli i innych czynności higienicznych mają zapewnioną intymność.

Ponadto troje z pięciorga Wychowanków poinformowało, że w Placówce czują się dobrze. Mają dobry kontakt z innymi wychowankami i lubią wychowawców, którzy są życzliwi i pomagają im w odrabianiu lekcji. Podali, że mają ulubionego wychowawcę - Panią A[...] B[...], do której mają zaufanie i na którą mogą liczyć. Ponadto jedno z trojga dzieci podało: „czuję się tutaj ważna i kogoś obchodzę, interesują się mną, wszyscy jesteśmy równo traktowani przez wychowawców, interesują się nami, naszymi problemami i potrzebami, chętnie rozmawiają z nami, włącznie z Panem Dyrektorem”. Dodała również, że czuje się

w Placówce bezpiecznie. Czwarte z pięciorga dzieci podało, że w Placówce „ciągle są dyżury, nic innego się nie dzieje”. Natomiast piąty wychowanek podał: „wychowawcy są spoko, Pan P[...] K[...] może być, ale dyrektorowi to mógłbym głowę skasować, bo mnie wkurza; kazał mi płacić ze swoich pieniędzy za wybitą szybę, kolega ją zbił, a ja nie chciałem kablować. Kiedyś z sejfu u wychowawców mi ukradli telefon jak byłem na wycieczce”. Chłopiec przekazał również, że na wyjścia dostaje od dyżurujących wychowawców przepustki. Narzeka, że o godzinie 21. musi już spać oraz na kiepskie wyposażenie siłowni. Chłopiec dodał, że chciałby aby chociaż raz w miesiącu dostawać pizzę „tak, jak mają w Domu Dziecka” oraz „żebyśmy mieli dostęp do Internetu, bo mają tylko wychowawcy”.

Podczas przeprowadzonych oględzin pomieszczeń, w których funkcjonuje Placówka (zał. nr 13) ustalono, że dzieci mieszkają w dwu lub trzyosobowych pokojach, których w Placówce jest 5. Do dyspozycji dzieci przeznaczone są także: świetlica, sala kinowa, pokój zabaw, pokój nauki, pralnia, łazienki dla dziewcząt i chłopców, pracownia komputerowa, aneks kuchenny. Do wspólnego korzystania przez wszystkich wychowanków jest duża stołówka usytuowana przy kuchni.

W Placówce znajduje się również: gabinet psychologa, gabinet pedagoga, pokój wychowawców, który pełni również funkcję pracowni komputerowej, w którym w szafce zamykanej na klucz znajdują się zamykane na klucz półki służące do przechowywania leków oraz dokumenty i detergenty. Ponadto w Placówce znajdują się: pokój pracownika socjalnego, siłownia, magazyn koła teatralnego oraz pomieszczenie administracyjne i gabinet Dyrektora. Na podstawie rozmów przeprowadzonych z dziećmi oraz na podstawie oględzin pomieszczeń, w których funkcjonuje Placówka można stwierdzić, iż zaspokajanie potrzeb dzieci w zakresie przestrzeni i wyposażenia pomieszczeń odbywa się zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 1-3 oraz ust. 4 ww. rozporządzenia.

W trakcie przeprowadzonych rozmów dzieci zostały zapytane także o sposób w jaki utrzymują kontakty ze swoimi rodzinami. Z relacji wychowanków wynika, że są urlopowani do bliskich na dłuższe oraz krótsze okresy, a także, że bliscy odwiedzają ich w Placówce.

Z analizowanych dokumentów oraz z rozmów przeprowadzonych z wychowankami wynika, iż Placówka umożliwia osobiste i telefoniczne kontakty dzieci z osobami bliskimi, z wyjątkiem sytuacji, w których sąd postanowił inaczej, co jest zgodne z art. 4 pkt 3 i z art. 93 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy. (zał. nr 10 – 10 d).

Na podstawie analizy Planu pracy pedagogów i psychologa oraz Planu Pracy wychowawców w Pogotowiu Opiekuńczym (zał. nr 15 – 15b) wynika, że ani pedagogzy ani psycholog nie pracują w żadną sobotę, ani w żadną niedzielę w miesiącu. Taki sposób organizacji pracy powoduje, że od godziny 16:00 w piątek do godziny 8:00 w poniedziałek ww. pracowników nie ma w Placówce. Wychowankowie, którzy na co dzień przebywają w innych Ośrodkach, a do Placówki przyjeżdżają na urlopowania w weekendy, nie mają możliwości korzystania z opieki i wsparcia psychologa oraz pedagogów zatrudnionych w Placówce. Ponadto, ze względu na odwiedziny rodzin, które przyjeżdżają do dzieci najczęściej w weekendy, obecność psychologa lub pedagoga jest potrzebna i uzasadniona. Są to okoliczności wymagające niekiedy rozmowy z dorosłymi członkami rodzin i przygotowania dzieci

na spotkanie z bliskimi oraz udzielenia dzieciom odpowiedniego wsparcia po ich wyjeździe, a także udzielenia wsparcia dzieciom, których nikt nie odwiedził. Do zadań wychowawców, pełniących dyżury podczas weekendów, należy zapewnienie właściwej opieki dzieciom, w tym także nadzór podczas przygotowywania posiłków, co oznacza, że nie mają oni możliwości podejmowania w tym samym czasie dodatkowych czynności związanych z urlopowaniami dzieci i odwiedzinami rodzin w Placówce.

Wobec powyższego, Placówka nie funkcjonuje zgodnie z § 10 ust. 1 i zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ww. rozporządzenia.

W odniesieniu do dokumentacji, której prowadzenie dla każdego dziecka należy do obowiązków Placówki, analiza dokumentacji opracowanej dla wychowanków: „C”, „F”, „G” i „H” wykazała iż:

1. Diagnozy psychofizyczne wychowanków: „C”, „F”, „G” i „H” (*zał. nr 16 – 16c*) opracowane zostały przez psychologa i pedagoga zatrudnionych w Placówce (we współpracy z pracownikiem socjalnym) zgodnie z § 14 ww. rozporządzenia;
2. Plany pomocy dziecku oraz ich kolejne modyfikacje (*zał. nr 17 – 17c*) zostały opracowane:
  - dla wychowanki „C”, plan bez oznaczenia daty sporządzenia, z terminem realizacji zadań na okres: „kwiecień 2017 do wrzesień 2017”;
  - dla wychowanki „F”: plan bez oznaczenia daty sporządzenia z terminem realizacji zadań na okres: „5.10.2016 do 10.01.2016”; „16.01.2017 do 05.2017”;
  - dla wychowanki „G”: plan bez oznaczenia daty sporządzenia z terminem realizacji zadań na okres: „21.03.2016 do maj 2017”; „czerwiec 2016 do wrzesień 2016”; „październik do grudzień 2016”; „styczeń 2017 do maj 2017”;
  - dla wychowanki „H”: plan bez oznaczenia daty sporządzenia z terminem realizacji zadań na okres: „23.06.2016 do 01.10.2016”; „05.10.16 do 15.01.2017”; „16.01.2017 do 05.2017”.

W związku z nieobejmowaniem przez kilka dni wychowanki „F” oraz wychowanki „H” planem pomocy sugeruje się zwrócenie uwagi przy konstruowaniu planu pomocy tak, aby zachowana była ciągłość.

Uzasadnione jest również zaangażowanie dziecka w konstruowanie planu pomocy z uwzględnieniem jego zdania oraz sposobu formułowania zapisów odpowiadających stopniom dojrzałości wychowanka, zgodnie z § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia;

3. Karty pobytu dziecka (*zał. nr 18 – 18c*) są prowadzone z uwzględnieniem obszarów funkcjonowania dziecka w placówce wymienionych w § 17 ust 1 pkt 2 ww. rozporządzenia. Karty prowadzone dla wychowanków „C” i „F”, uzupełniane były nie rzadziej niż co 2 tygodnie pobytu dziecka w Placówce, co jest zgodne z § 17 ust 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia; karty dla wychowanków „G” i „H” nie były uzupełniane systematycznie co 2 tygodnie pobytu dziecka w Placówce (niektóre wpisy opiewały w daty o odstępach od 15 dni do 2 miesięcy), co jest niezgodne z § 17 ust 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia.

4. Arkusze obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych (*zał. nr 19 – 19c*) prowadzone są przez psychologa i przez pedagogów zatrudnionych w Placówce. Zapisy w arkuszach prowadzonych dla dzieci: „C”, „F”, „G” i „H” opisują zdarzenia, zachowanie oraz stany emocjonalne i reakcje dzieci. Przy każdym zapisie odnotowane są daty obserwacji. Dokumenty te prowadzone są zgodnie z § 17 ust 1 pkt 4 ww. rozporządzenia.

5. Karty udziału wychowanki „C” w zajęciach indywidualnych oraz grupowych prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub wychowawcę (*zał. nr 20*) zawierają opisy spotkań z wychowanką, które w okresie objętym kontrolą odbyły się: 9, 13, 16, 20, 27,28 oraz 29 marca 2017 r., 4, 6, 11, 12, oraz 13 kwietnia 2017 r. W zajęciach grupowych wychowanka brała udział 2 razy: 16 marca 2017 r. oraz 4 kwietnia 2017 r. (*zał. nr 20c*)

Karta prowadzona dla wychowanki „F” (*zał. nr 20a*) zawiera zapisy spotkań z wychowanką, które w okresie objętym kontrolą odbyły się: 23, 25 listopada 2016 r, 13, 22, 29, 28 marca 2017 r., 4,13, 14 kwietnia 2017 r. W zajęciach grupowych wychowanka brała udział 6 razy: 13, 16, 20, 27 marca 2017 r. oraz 3, 4 kwietnia 2017 r. (*zał. nr 20c*).

Karta prowadzona dla wychowanka „G” (*zał. nr 20b*) zawiera zapisy spotkań z wychowankiem, które w okresie objętym kontrolą odbyły się: 18 lutego 2016 r., 3 marca 2016 r., 7, 21, 28 kwietnia 2016 r., 2 maja 2016 r. oraz 20 marca 2017 r. Wychowanek nie brał udziału w zajęciach grupowych.

Brak karty udziału w zajęciach dla wychowanka „H”. Chłopiec przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym.

Karty dokumentujące zajęcia indywidualne oraz grupowe prowadzone przez psychologa i pedagoga są zgodne z § 17 ust 1 pkt 3 ww. rozporządzenia.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w ewidencji wychowanków (*zał. nr 8 i 8a*) zapisana była informacja o tym, że wychowanek „G” oraz wychowanek „H” przebywają w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii oraz Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym.

Uzasadnione jest rozważenie podjęcia prób zaangażowania wszystkich wychowanków w uczestnictwo w zajęciach. Wobec powyższego w przypadku wychowanków przebywających od poniedziałku do piątku poza Placówką sugeruje się podjąć działania zmierzające do objęcia tych dzieci indywidualną pracą z pedagogiem lub psychologiem w weekendy.

W Placówce dokonywane są okresowe oceny sytuacji dziecka, które dokumentuje się w postaci Protokołów z posiedzenia Stałego Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym w Pleszewie. (*zał. nr 21 – 21c*).

W okresie objętym kontrolą w kwestii oceny sytuacji wychowanki „C” odbyło się posiedzenie 24 kwietnia 2017 r.

Ocena sytuacji wychowanki „F” odbyła się 5 października 2016 r. oraz 16 stycznia 2017 r.

Ocena sytuacji wychowanka „G” odbyła się 21 marca 2016 r., 22 czerwca 2016 r., 4 października 2017 r. oraz 16 stycznia 2017 r.

Ocena sytuacji wychowanka „H” odbyła się 22 czerwca 2016 r., 5 października 2016 r., 16 stycznia 2017 r.

Oceny okresowe sytuacji wychowanków: „C”, „F”, „G” i „H” zostały przeprowadzone nie rzadziej niż co sześć miesięcy, co jest zgodne z art. 131 ust. 1 ww. ustawy. (zał. nr 21 – 21c).

W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, iż Placówka rozpoczęła działania mające na celu przygotowanie wychowanka B[...] P[...] do usamodzielnienia. Dnia 2 marca 2017 r. został wyznaczony Opiekun Usamodzielnienia. Proces usamodzielnienia dla wychowanka F[...] Z[...] jest prowadzony przez Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, w którym przebywa wychowanek we współpracy z Placówką. Opiekunem Usamodzielnienia został wskazany 15 marca 2017 r. (zał. nr 22 – 22a).

Na podstawie analizy dokumentacji wychowanków oraz rozmów z pracownikami Placówki stwierdzono, iż Placówka współpracuje w zakresie wykonywanych zadań z sądami, powiatowymi centrami pomocy rodzinie i miejskimi ośrodkami pomocy rodzinie zgodnie z miejscem pochodzenia dziecka, ośrodkami adopcyjnymi, rodzinami wychowanków oraz innymi osobami i instytucjami zajmującymi się wspieraniem działań wychowawczych, w tym w zakresie usamodzielnień wychowanków. (zał. nr 18 – 18c)

Z informacji uzyskanych od psychologa oraz pedagogów Placówki ustalono, iż dla rodzin i bliskich dzieci przebywających w Pogotowiu Opiekuńczym organizowane są spotkania-Grupa Wsparcia dla Rodziców, które prowadzą panie pedagog pracujące w Placówce. Spotkania odbywają się cyklicznie w 1. i 3. piątek miesiąca. Służą one diagnozie sytuacji rodzinnej, ustaleniu kryteriów umożliwiających powrót dziecka do rodziny naturalnej, opracowaniu indywidualnego programu pomocy rodzinie, zapewnieniu poradnictwa socjalnego i prawnego rodzicom, przekazaniu rodzinom wiedzy i umiejętności wychowawczych oraz prowadzeniu mediacji rodzinnych. (zał. nr 23).

Na tym kontrolę zakończono.

ZALECENIA

I. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości polegającej na nieuzupełnianiu karty pobytu dziecka co 2 tygodnie, zalecam:

Uzupełniać karty pobytu dziecka w Placówce nie rzadziej niż co 2 tygodnie, zgodnie z § 17 ust 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 1 ww. rozporządzenia.

II. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, zalecam:

Udostępnić dla wychowanków aneks kuchenny tak, aby przez całą dobę miały one dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów zgodnie z uregulowaniami § 18 ust 1 pkt 9 ww. rozporządzenia.

III. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie dostosowania wyżywienia do potrzeb i stanu zdrowia wychowanka, zalecam:

Dostosować wyżywienie wychowanków do ich potrzeb oraz stanu zdrowia, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. rozporządzenia.

IV. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie długości przebywania wychowanków w Pogotowiu Opiekuńczym, mimo zakończonego postępowania sądowego, zalecam:

W trybie natychmiastowym dołożyć wszelkich starań w celu zapewnienia dzieciom opieki, zgodnie z postanowieniem sądu, co będzie spełniało wymóg art. 103 ust. 6 ww. ustawy.

V. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie organizacji pracy psychologa i pedagogów w Placówce, zalecam:

Wprowadzić zmiany w organizacji pracy kadry Placówki w taki sposób, aby zapewnić w poszczególnych dniach tygodnia (również w weekendy) odpowiednią do potrzeb dzieci opiekę oraz właściwą współpracę osób biorących udział w procesie wychowawczym, zgodnie z § 10 ust. 1 i zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ww. rozporządzenia.

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Pogotowia Opiekuńczego w Pleszewie, jeden przekazano Staroście Pleszewskiemu, jeden pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia, zgłosić do niego zastrzeżenia, na zasadach określonych w art. 197 d ww. ustawy.

Wojewoda zajmuje stanowisko wobec zastrzeżeń, na zasadach określonych w art. 197 d ww. ustawy.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia - art. 197 d ust. 3 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 197 d ust. 4, w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z art. 197 d ust. 5, w przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej¹, z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.²

Wystąpienie pokontrolne zawiera 15 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) *Łukasz Krysztofiak*
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządzony został przez:
- Jarosława Szymańskiego – inspektora wojewódzkiego.
01.08.2017 r.

¹ Tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 2058

² Tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz.2135